

Vác Város
Önkormányzat

GAZDASÁGI PROGRAM
2020 – 2024.

*Az önkormányzatiság nem csak a városgazdálkodásról és az igazgatásról szól,
hanem az együvé tartozás motorja kell, hogy legyen!*

Vác, 2020. április

Matkovich Ilona
polgármester

Tartalomjegyzék

I. Bevezetés	2. oldal
I/1. A program készítésének jogi és történeti háttere	2. oldal
I/2. A programot meghatározó külső folyamatok	3. oldal
I/3. Uniós, nemzeti és régiós stratégiák	4. oldal
II. A program alapelvei	7. oldal
III. Általános helyzetértékelés	9. oldal
III/1. Az önkormányzatiság helye, szerepe	9. oldal
III/2. Demográfiai, társadalmi helyzet	11. oldal
III/3. A gazdálkodás meghatározó tételei	12. oldal
IV. Fejlesztési lehetőségek és veszélyek	14. oldal
IV/1. Gazdaság	14. oldal
IV/2. Közlekedés	16. oldal
IV/3. Idegenforgalom, kulturális élet, környezet	17. oldal
IV/4. Önkormányzati szervezeti háttér	19. oldal
V. Tervek, programok	20. oldal
V/1. Gazdálkodás	21. oldal
V/2. Városfejlesztés	22. oldal
V/2.a. Áthúzódó célok	22. oldal
V/2.b. Új célok	25. oldal
VI. Összegezés	28. oldal

I. Bevezetés

Vác Város Önkormányzat Gazdasági Programjának legfontosabb feladata, hogy bemutassa, összegezze és rendszerezze azokat a célokat, valamint a megvalósításukhoz szükséges eszközöket, melyek városunk lakóinak életminőségét a jelen választási ciklusban, illetve hosszabb távon javíthatják.

I/1. A program készítésének jogi és történeti háttere

Az önkormányzatok 1990. óta kötelesek gazdasági programot készíteni. Erről először a helyi önkormányzatokról szóló – és immár nyolc éve hatályát vesztt – 1990. évi LXV. törvény (a továbbiakban: Ötv.) 91. § (1) bekezdése rendelkezett, mindössze egy mondatban: „Az önkormányzat meghatározza gazdasági programját és költségvetését.” Az Ötv. másfél évtizeden keresztül nem egyértelműsítette a gazdasági program tartalmát, és még csak nem is utalt arra, hogy ennek megfogalmazásakor mi az önkormányzatokkal szembeni minimális törvényalkotói elvárás. Ebből következően a helyhatóságok nagy többsége – élve a jogszabályból következő jelentős szabadságfokkal – nem állított össze gazdasági programot, hanem ehelyett a költségvetésének egészét vagy az egyik fejezetét tekintette annak. (Hiszen az önkormányzati költségvetés minden évben biztosan elkészült; abban pedig – tagadhatatlanul – sok szám, táblázat, gazdasági levezetés, valamint elérendő cél és az ezek megvalósításához szükséges eszköz szerepelt.) Mindemelllett egyes önkormányzatok próbáltak a gazdasági program készítési feladatuknak jobban megfelelni és a költségvetésüktől elkülönülő – akár több évre vonatkozó – elképzelést megfogalmazni. Ezek a viszonylag hosszabb időintervallumok pedig logikusan alkalmazkodtak a választási ciklusokhoz; lévén egy adott képviselő-testületnek akkoriban 4 éve volt a stratégiai szándékai megvalósítására. Az egyes önkormányzatok által meghatározott gazdasági programok ezért kapták a ciklusprogram elnevezést.

Városunkban az első ciklusprogram 2003-ban, a második 2007-ben készült, az utolsó pedig 2011 áprilisában.

A teljességhez tartozik, hogy 2005-ben az Ötv. 91. §-ának egyes bekezdései lényegesen módosultak, kiegészültek, illetve megváltoztak. A gazdasági program tartalmára vonatkozóan viszonylag részletes rendelkezések születtek, és emiatt az önkormányzatok a 2006-os választásokat követően célszerűnek tartották azt, hogy aránylag nagyobb terjedelmű, átfogó képet adjanak a helyzetükről és a jövőbeni elképzeléseikről (beleértve azokat a terveket, melyek megvalósíthatósági ideje meghaladja a választási ciklust).

Azzal együtt, hogy 2011 tavaszán elkészült Vác Város Önkormányzatának (a továbbiakban: Önkormányzat) ciklusprogramja (mely röviden tartalmazta a többéves terveket), 2011 szeptemberében a képviselő-testület gazdasági programot is jóváhagyott, mely viszonylag részletesen bemutatta a kiemelt elképzeléseket.

Itt kell szólni arról, hogy 2011 decemberében fogadták el a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló CLXXXIX. törvényt (a továbbiakban: Möt.). Ennek 116. §-a írja elő a gazdasági program készítésének kötelezettségét:

- (1) *A képviselő-testület hosszú távú fejlesztési elképzeléseit gazdasági programban, fejlesztési tervben rögzíti, melynek elkészítéséért a helyi önkormányzat felelős.*
- (2) *A gazdasági program, fejlesztési terv a képviselő-testület megbízatásának időtartamára vagy azt meghaladó időszakra szól.*
- (3) *A gazdasági program, fejlesztési terv helyi szinten meghatározza mindazokat a célkitűzéseket és feladatokat, amelyek a helyi önkormányzat költségvetési lebetűségeivel összhangban, a helyi társadalmi, környezeti és gazdasági adottságok átfogó figyelembevételével a helyi önkormányzat által nyújtandó feladatok biztosítását, színvonalának javítását szolgálják.*

- (4) *A gazdasági program, fejlesztési terv – a megyei területfejlesztési elképzelésekkel összhangban – tartalmazza, különösen: az egyes közszolgáltatások biztosítására, színvonalának javítására vonatkozó fejlesztési elképzeléseket.*
- (5) *A gazdasági programot, fejlesztési tervet a képviselő-testület az alakuló ülést követő hat hónapon belül fogadja el. Ha a meglévő gazdasági program, fejlesztési terv az előző ciklusidőn túlnyúló, úgy azt az újonnan megválasztott képviselő-testület az alakuló ülést követő hat hónapon belül köteles felülvizsgálni, és legalább a ciklusidő végéig kiegészíteni vagy módosítani.*

Az idézett normaszövegben a „gazdasági program” kifejezés hatszor szerepel, ám egyszer sem önmagában, hanem mindannyiszor így: „gazdasági program, fejlesztési terv”. Ezek szerint tehát a fejlesztés a gazdaság kiemelt területe, és annak maximális szem előtt tartásával kell programot alkotni. A jogszabályi szövegből egyértelmű, hogy a fejlesztés az önkormányzatokkal szembeni meghatározó elvárás. Ám az is igaz, hogy egy önkormányzat tevékenységének a részei komplex egészet képeznek és a fejlesztések e sok összetevő végső hatásaként jelenhetnek meg. Célszerűtlen a fejlesztést önmagában, összefüggések nélkül értelmezni.

A Mötv. 116. §-ával kapcsolatban feltétlenül érdemes megjegyezni, hogy e paragrafus szövege a törvény hatálybalépés óta egyszer sem változott (és ezzel az Mötv. szakaszai között az igen ritka kivételek közé tartozik). Ebből egyértelműen levezethető az, hogy a jogalkotók elégedettek az önkormányzatok számára előírt szabályozás tartalmával.

Az Önkormányzatnál utoljára 2015 márciusában készült gazdasági program. Az ebben megfogalmazott célokat – a megvalósíthatósági idejüket tekintve – három csoportba sorolhatjuk: a szinte azonnal elvégezhető munkák, az ötéves ciklus alatt megvalósítható feladatok, valamint a hosszútávú projektek.

A 2015–2019-es önkormányzati gazdasági programban leírt célok számos eleme már fél évtizeddel ezelőtt is hosszútávúnak minősült, ezért – a Mötv. 116. § (5) bekezdése alapján – a jelen anyagban érintjük azok helyzetét és minősítjük a folytatásuk, megvalósíthatóságuk esélyét, avagy lehetetlenségét.

I/2. A programot meghatározó külső folyamatok

Tényként rögzíthetjük azt – bármennyire is lehangoló ez a megállapítás akár Vác, akár bármely hasonló magyarországi település közössége számára –, hogy sorsunk igen korlátozott mértékben van a saját kezünkben, hiszen azt nagyrészt a hazai és nemzetközi fejlemények határozzák meg. Kiemelten igaz ez a jelen program írásának időpontjában, amikor a koronavírus járvány egyenes következményeként az egész világra kiterjedően hosszú évekig elhúzódó gazdasági és társadalmi válsaggal kell számolnunk. A recesszió kihatásai bizonyára jelentősen csökkenteni fogják az önkormányzatok mozgásterét és gátját képezik a települések dinamikus fejlődésének.

E pillanatban a krízis gazdasági lefolyásáról még hozzátvetőleges ismereteink sem lehetnek. Nem tudjuk annak nagyságát, időtartamát és azt sem, hogy a hatalmas problémahalmazt milyen pénzügyi, jogi és adminisztrációs eszközök igénybevételeivel kívánja kezelni az országos politikai vezetés.

A teljességhez pedig még az is hozzátartozik, hogy az utóbbi évtizedben az önkormányzatokat érintő kormányzati intézkedések többsége egyértelműen a hatáskörök és eszközök szűkítése irányába mutattak. E két tényező (a most megjelenő válság, valamint a régóta tartó forráselvonási folyamat) sajnálatos együttállása akár azt is jelentheti, hogy az Önkormányzat hamarosan kénytelen lesz nem csak a jelen gazdasági programját, hanem a rövidtávú terveit, az éves költségvetését is újragondolni.

Mindennek tudatában kell most elkészíteni a gazdasági programot. Azonban jelenleg nincsen konkrét ismeretünk arról, hogy a most kezdődő igen erős dekonjunktúra miként fogja közvetlenül érinteni az önkormányzati munkát fél vagy egy év múlva (nem is említve hosszabb időhorizontot), és arról sem, hogy a kormánynak a válságkezelést célzó lépési hogyan hatnak a településünkre. (A kormányzat első reakciói mindenesetre nem hagynak kétséget afelől, hogy az állami válságköltségvetés eszközei megroppanthatják az önkormányzati szférát.)

Mindezek figyelembevételével, ám mindenek ellenére – más használható megoldás híján – a jelen programban azokat a célokat és a hozzájuk kapcsolódó eszközrendszert fogalmazzuk meg, melyeket egy válság által nem sújtott, „normális” városi működésben elérendőnek tartunk. Az pedig majd az idő előrehaladtával kiderül, hogy az adott körülmények között mi a realitás és melyek azok a célok, melyeknek megvalósításáról – kellő forrás hiányában – le kell mondanunk.

Mindenki előtt nyilvánvaló, hogy egy gazdasági program – a jellegéből adódóan – eleve nem teljesíthető az adott ciklusidő folyamán nem csak az áthúzódó projektek miatt, hanem a rendelkezésre (nem) álló fedezet okán is. A fejlesztési keretek nagysága megadja a célok közötti választás lehetőségét.

I/3. Uniós, nemzeti és régiós stratégiák

A MötV 116. § (4) bekezdése utal arra, hogy a gazdasági programot a megyei területfejlesztési elvek – azon belül is kiemelten az egyes közszolgáltatásokra – figyelembevételével kell megalkotni.

Pest megye területfejlesztési programja 2014–2020-ra szól. Ez egyértelműen kapcsolódik a kormány által 2011-ben kidolgozott és szintén 2020-ig hatályos Nemzeti Intézkedési Tervéhez, ami viszont szervesen illeszkedik az Európai Unió stratégiai célkitűzéséhez, az Európa 2020-hoz.

Így tehát most nincsen olyan megyei területfejlesztési program, melyhez az Önkormányzat a 2020–2024-es időszakra vonatkozóan kapcsolódni tudna. Nyilvánvaló, hogy az Unió 2021–2027-es programozási időszakra vonatkozó elképzelései és költségvetése döntően meghatározza majd az országos és a területi lehetőségeket is. Annak függvényében pedig – a „rész és az egész” viszonylatában – újrafogalmazható lesz Vác Város helye és szerepe.

Mindezzel együtt röviden bemutatjuk Pest megye 2014–2020-ra szóló területfejlesztési programját (és annak váci vonatkozásait), hiszen az most még hatályos.

Ez az anyag már a bevezetőjében utal rá, hogy Magyarország megyéi közül ez a legösszetettebb helyzetű, adottságú, problematikájú térség. Ez hazánk egyetlen fejlett régiójának része, a fővárost körülölelve, minden oldalról más megyékkel, illetve az országhatárral övezve. A 187 településén élő 1 millió 244 ezer fős lakossága három más átlagos megye lélekszámát is meghaladja. E megye természeti, társadalmi és gazdasági szempontból sem homogén: a főváros tözsomszédságában viszonylag jól prosperáló gazdasági övezetei vannak, míg a megye határain fejlődésben lemaradó térségek találhatók (közel négyszázszáz lakosságszámmal). A magyarországi megyék közül itt van a legtöbb vállalkozás: közel 100 ezer.

A Pest megye Területfejlesztési Programjának célrendszere 3 átfogó elhatározást jelöl meg: a gazdaság dinamizálását, a társadalmi megújulást, valamint a térszerkezet fejlesztését, kiegyensúlyozását. Ezt figyelembe véve, valamint törekedve az európai uniós tematikus célkitűzésekhez és a hazai operatív programokhoz való illeszkedésre, 8 fő beavatkozási területet azonosítottak:

- Pest megye több lábon álló gazdaságának dinamizálása (I. prioritás)
- Pest megye fejlődésben lemaradó térségeinek komplex fejlesztése (II. prioritás)
- közlekedésfejlesztés Pest megye nemzetközi, regionális és térségi kapcsolatainak javítása érdekében (III. prioritás)

- települési infrastruktúrafejlesztés az élhetőbb, fenntarthatóbb lakókörnyezetért (IV. prioritás)
- fenntartható hatékonyan működő, a klímaváltozáshoz alkalmazkodó épített és természeti környezet kialakítása (V. prioritás)
- társadalmi innováció, illetve megújulás, valamint a társadalmi befogadás előmozdítása és a szegénység elleni küzdelem (VI. prioritás)
- testben és lélekben egészséges Pest megye (VII. prioritás)
- integrált területi beruházások Pest megyében (VIII. prioritás)

A megyei területfejlesztési program – mely 177 oldal szöveget és ezen felül 125 oldal mellékletet tartalmaz – városunkkal viszonylag keveset foglalkozik: a szöveges részben Vác hatszor szerepel. Ebből háromszor a kórházzal kapcsolatos fejlesztési igényről, egyszer a 2-es út bővítésének szükségességéről, egyszer pedig a Duna-híd esetleges megépítéséről esik szó. Emellett városunkkal összefüggésben egy érdekes minősítés is szerepel, mégpedig a program fő megállapításai között: *„Bízzonytalan a helyzet az „átalakuló” Vác, valamint kisebb mértékben Dunakeszi térségében – ahol a technológiát, tudást hasznosító iparágak teljesítménye, a 2-es főút alkotta tengely növekedési perspektívája kérdéseket vet fel.”* E szöveg értelmezésével kapcsolatban meg kell jegyezni, hogy a program kistérségek/járások helyzetét vizsgálja és hasonlítja össze. A megyei települések közül pozitívként kiemeli a Budaörs, Érd, Pilisvörösvár, Szentendre kistérségei alkotta innovációs-vállalkozói övet, illetve a Veresegyház-Gödöllő versenyképességi pólust. Emellett Cegléd, Ráckeve, Gyál, Monor, sőt még Dabas kistérségeit is „feltörekvő” jelzővel látja el. Ezzel szemben az innováció és a versenyképesség szempontjából „fehér foltnak” tekinthető az Ipoly mente, valamint Nagykáta és Aszód kistérségeinek helyzete és jövője.

A még „élő” megyei területfejlesztési program mellett szólni kell arról is, hogy 2013 decemberében megszületett a „Pest Megyei Területfejlesztési Konceptió 2014–2030”. Ez három kötetben, összesen 622 oldalon át próbál egy több mint másfél évtizedre szóló megyei fejlesztési stratégiát felvázolni. Az anyag első kötete a helyzetfeltárást, a második a javaslatlételt, a harmadik pedig a társadalmi, gazdasági, környezeti hatásvizsgálatot tartalmazza.

Az Önkormányzat hosszabb távú elképzeléseit is befolyásolhatják azok a felvetések, gondolatok, melyek a 2014–2030-as megyei koncepcióban Váccal kapcsolatban konkrétan szerepelnek. Az első kötet 13.3. fejezetében határozzák meg a megye 20 ezer főt meghaladó lakosságszámú városainak lehetséges településfejlesztési célkitűzéseit. (Az anyag alkotói itt nemcsak a saját ismereteikre alapoztak, hanem az adott város Integrált Településfejlesztési Stratégiájára is.)

Vác Város esetében a következők kerültek rögzítésre:

Jövőkép, átfogó célok:

Vác hangulatos, nyitott kisváros a Dunakanyar bal partján. A térség szellemi (tudományos, művészeti), ipari, kereskedelmi, idegenforgalmi, sport és nem utolsósorban egyházi központja (közel ezer éve a váci egyházmegye székhelye).

A városfejlesztés stratégiai célja: Vác város lakossága életminőségének javítása:

- Vác fenntartható fejlesztésének elősegítése,
- Vác kistérségi központ szerepének erősítése,
- Vác, mint a Dunakanyar és az észak-déli folyosó központi elemének fejlesztése.

Tematikus célok:

Humán erőforrás fejlesztés megvalósítása, az oktatási infrastruktúra fejlesztése:

- Vác diákvárosi, iskolavárosi funkciójának erősítése, kiteljesítése.

- A humánerőforrás-fejlesztés és a foglalkoztatási szint emelése a munkanélküliek és az inaktív népesség munkaerőpiacra való visszatérésének lehetővé tételével, főleg a munkahelyteremtés eszközével.
- Felnőttképzés: az egész életen át tartó képzéshez szükséges tárgyi és szellemi infrastruktúra feltételeinek megteremtése.

A közlekedési infrastruktúra fejlesztése Vác központi szerepéből adódóan elengedhetetlen azért, hogy a város a régió szellemi, kereskedelmi és idegenforgalmi központjává nőjön, és ezáltal megtartsa vonzerejét a térségben:

- Vác és Gödöllő közlekedési kapcsolatának fejlesztése,
- az M2 szélesítése, valamint a Duna-menti nyomvonalhoz kapcsolódva a Vác és Gödöllő közötti regionális kerékpár-forgalmi kapcsolat kialakítása,
- új Duna híd építése.

Duna Program (huszonöt Duna parti település együttműködésében) elemei:

- a természeti környezet védelme,
- a Dunakanyar turisztikai, kulturális értékének növelése,
- a váci Duna-part elhanyagolt területének rendezése, Duna park koncepció,
- a térség természeti-turisztikai vonzerejének növelése, egy vízisport centrum fejlesztése.

Gazdaságfejlesztés célja: a város földrajzi helyzetéből, közlekedési lehetőségeiből és ipari tradícióiból adódó potenciálok környezetkímélő kihasználása annak érdekében, hogy a város a Dunakanyar egyik ipari centruma maradjon. Eszközei:

- az ipari és kereskedelmi infrastruktúra fejlesztése,
- a távmunka támogatása.

Közzolgáltatási rendszer fejlesztése; városi közműfejlesztés:

- A megújító városfejlesztési folyamat részeként a sok tekintetben hiányos közművek fejlesztése, egy infrastrukturális koncepció készítése, amely mérlegeli a megújuló energiaszektorként felhasználási lehetőségeit.

Közlekedésfejlesztés:

- A város megújított főterének használatát segítő felszín alatti központi parkoló létrehozása, amely lehetővé fogja tenni a gyalogos zóna kiterjesztését, a parkolás ki-szorítását a szűk belvárosi utcákból.
- A központi pályaudvar és környékének rendezése (intermodális csomópont), a város elővárosi helyzetéből fakadó helyzet megteremtése – peronosítás, a P+R rendszer kialakítása, a pályaudvar környezetének rendezése, a pályákkal párhuzamos közlekedési rendszer kialakítása, az új buszállomás elhelyezése.
- További helyi közlekedésfejlesztési cél a lokális kerékpár-hálózati rendszer kialakítása, amely behálózza az egész várost és több helyen kapcsolódik majd a regionális rendszerhez.

Városrészek rehabilitációja:

- Fontos a történelmi városközpont felújítása, helyreállítása, fejlesztése.
- Az alulhasznosított és leromlott városrészek felújítása nemcsak az épített környezet minőségének javítása szempontjából fontos, de jelentős hatása lesz szociális téren is.
- A város központi közterületeinek a „köz terévé” (közhasználatú, életteli területté) alakítása, az alközpontok „főtereinek” kiépítése.

- A várrekonstrukció folytatása összefüggésben a Duna-park fejlesztésével, illetve a városháza tömbjének új funkciókkal való gazdagításával.

Panel program: az elmúlt rendszerben épült – mára már elavult építészeti megoldásokat felvonultató – panelházak felújítása, az energiafelhasználás racionalizálása.

Barnamezős beruházások:

- A barnamezős, jelenleg alulhasznosított területek fejlesztése a helyi gazdaságfejlesztési program keretében.

Információs társadalomfejlesztés:

- Vác célja az elektronikus ügyintézés kialakítása.

Városi környezet és életminőség; Vác kulturális és szociális irányultságainak kiteljesítése:

- a megalakult színház nemcsak Vác, hanem a térség kulturális életét is szolgálja,
- a városi hagyományok ápolása és újak teremtése a polgári öntudat megőrzése.

Humán és szociális infrastruktúra fejlesztése a biztonságos, jó közérzetet nyújtó városi környezet megteremtése a polgárok számára.

Környezet védelme:

- A fenntartható fejlődés szolgálatában a környezet védelme a természeti és épített környezet, valamint a városkép védelme érdekében,
- erdő-és zöldprogram véghezvitele,
- környezetbarát és hatékony hulladék-gazdálkodás kialakítása,
- egy hosszabb távú öko-város koncepció kidolgozása.

A 2014–2030 közötti évekre vonatkozó megyei területfejlesztési koncepció előzőleg bemutatott, a városunkat érintő elemei közül van jónéhány, ami időközben már megvalósult (pl.: vasúti pályaudvar fejlesztése, P+R parkolók kialakítása, M2 szélesítése), a többiek nagy részének végzése folyamatban van (pl.: vízisport-centrum építése, várrekonstrukció, e-ügyintézés).

A megfogalmazott célok nagy része valós, megoldandó problémára mutat. Ezek a tételek többsége megjelenik az Önkormányzat jelen gazdasági programjában is.

II. A program alapelvei

E program összeállításánál egyrészt az Önkormányzat jelenlegi működési jellemzőiből, a 2020. április első felében meglévő tényhelyzetből kell kiindulnunk. Az ettől való továbblépési lehetőségek meghatározásakor többször utalás történik a folyamatok kialakulásának hátterére, hiszen e nélkül az összefüggések nem volnának értékelhetők.

Az irreális elvárás volna, ha – a jelenlegi ismeretek alapján – mindenre kiterjedően, időrendi bontásban pontos és tételes prognózist adnánk annak, hogy mi fog történni Vác Városban 2024. végéig. A gazdasági programunk azokat a céljainkat tartalmazza, melyeket most reálisnak és megvalósíthatónak vélünk. (És itt visszautalunk az I/2. fejezet utolsó két bekezdésében írottakra!) A teljességhez tartozik, hogy többször is érintve lesznek olyan témák és feladatok, melyek ebben az időszakban eleve csak részben teljesülhetnek, illetve olyan ügyek, melyek kizárólag hosszabb távon kezdhetők, illetve valósíthatók meg, de már ezekben az években is – legalább az előkészítés szintjén – foglalkoznunk kell velük. Hiszen a város működésében, életében folyamatok vannak: egy-egy konkrét ügy megoldása sokszor többéves előkészítést, szervezést igényel és ezt követően jöhet a – néha az előzményekhez képest rövidebb – végrehajtási szakasz.

A gazdasági program összeállításánál meghatározó keretet jelentett a jogszabályi környezet:

- törvényi előírások
- kormányzintű és miniszteriális rendeletek
- Vác Város Önkormányzat rendeletei
- képviselő-testület határozatai.

A polgármester jegyzi a gazdasági programot. Ennek elkészítésekor figyelembevételre kerültek a következő szempontok:

- a képviselők elképzelései
- a képviselő-testület döntései, valamint a testületi üléseken elhangzott javaslatok, elgondolások
- a Polgármesteri Hivatalban, az önkormányzati intézményekben és a gazdasági társaságoknál dolgozó szakmai vezetők véleménye
- a városban élők reális igénye
- a helyi önszerveződő közösségek elképzelései.

A gazdasági programban megfogalmazott célok elérése érdekében a képviselő-testületnek kétirányban kell lépéseket tennie:

- biztosítani szükséges az egymásra épülő programrészek megvalósíthatóságát (ezen belül kiemelt figyelemmel kell lennie az egyes tartalmi elemek összefüggéseire, koherenciájára)
- meg kell teremtenie a szükséges anyagi forrásokat és fedezetet.

Már a bevezetőben leszögezzük azt, hogy a gazdasági programban leírt célok, elképzelések megvalósításához a képviselő-testületnek kell biztosítania a szükséges pénzügyi hátteret.

Tényként kell kezelnünk, hogy az önkormányzati költségvetésben a feladatfinanszírozásra kapott – évente változó mértékű – összegek és a saját bevételek egyelőre csak a működés fedezetére elegendőek. Céljaink eléréséhez elengedhetetlenül szükséges további források bevonása, melyek között párhuzamosan kell dolgoznunk a saját bevételek növeléséért és a minél sikeresebb pályázatok révén történő forrásszerzésért (beleértve elsősorban az Uniós és a kormányzati pénzeket, valamint a TAO-s lehetőségeket).

A gazdasági program alapelveiben nyomatékosítjuk, hogy a működési célú bevételeket működésre, a fejlesztésekre megszerzett pénzeket pedig fejlesztésekre költjük. Fejlesztésre megszerzett bevételnek tekintjük az állami támogatások fejlesztési részét, valamint az ingatlanértékesítés bevételeit is.

Vác Város meghatározó stratégiai dokumentumaiban (Integrált Településfejlesztési Stratégia, Településfejlesztési Konceptió, Településképi Arculati Kézikönyv, Közlekedésfejlesztési Konceptió, Szociális Szolgáltatás Tervezési Konceptió, Helyi Esélyegyenlőségi Terv) foglaltakat figyelembe véve – illetve szem előtt tartva a város fejlesztési törekvéseit, belső adottságait és a gazdasági-társadalmi folyamatait – megfogalmazható: egy olyan gazdasági programot kívánunk létrehozni, majd pedig megvalósítani, amely elősegíti a kiegyensúlyozott és versenyképes városi gazdaság működését olyanformán, hogy közben maximálisan törődünk az itt élő lakosság érdekeivel.

A gazdasági program sikeres megvalósítása érdekében az alábbi fejlesztési alapelveket kívánjuk követni az elkövetkező időszakban:

- a városi bevételek és kiadások hosszú távú egyensúlyának megtartása, a kötelezőnek tekinthető önkormányzati feladatok ellátásának – lehetőségek szerinti – javításával
- az önkormányzati intézmények és önkormányzati tulajdonú gazdasági társaságok működésének racionalizálása, költséghatékony közszolgáltatások biztosítása
- az önkormányzati ingatlanokkal történő hatékony vagyongazdálkodás; az önkormányzati vagyon növelése

- részvétel azokon a pályázatokon, melyek eredményeként megvalósíthatók egyes önkormányzati fejlesztési célok
- a környezettudatos, környezetbarát és energia-hatékony szemlélet erősítése és előtérbe helyezése a gazdaságfejlesztési elképzelések során
- a településszerkezeti problémák megoldási igényéből kiinduló település-, illetve részben gazdaságfejlesztés (célul kitűzve: a belváros, valamint a városrészi centrumok további fejlesztését, a racionalizáltabb városrészi funkciómegosztást, valamint barnamezős fejlesztéseket), melyekkel elősegíthetjük a jövőbeni beruházói igényekre való felkészülést, illetve azok területi orientálását
- a helyi vállalkozások élénkítése, törekedve a minél nagyobb részvételükre a helyi fejlesztéseknél
- a munkanélküliség alacsony szinten tartása, a helyi lehetőségek és mozgástér maximális kihasználásával, továbbá: aktív foglalkoztatáspolitikai megvalósítása
- a piac szereplőivel történő konzultációs és kooperációs kapcsolatok további erősítése
- a civil szervezetek közéleti szerepének és gazdaságfejlesztési, társadalmi kohéziós funkcióinak támogatása, tevékenységük ösztönzése.

III. Általános helyzetértékelés

A 2020–2024-es évekre vonatkozó gazdasági program csak úgy fogalmazható meg, ha az anyagunk ezen részében – legalábbis érintőlegesen és utalásszerűen – bemutatjuk azokat a tényezőket, melyek a ciklus során adottságként vagy körülményként a legmeghatározóbban befolyásolhatják az önkormányzati munkát. Ezek olyan fontos összetevők, melyek alapvetően segíthetik vagy gátolhatják a feladatok elvégzését. A következő évek várospolitikai döntéseinél ezek azok a – ma már ismert – tényezők, melyeket nem lehet megkerülni.

III/1. Az önkormányzatiság helye, szerepe

Mint már a I/2. fejezet utolsó két bekezdésében leírtuk: az elmúlt évtized kormányzati intézkedései egyértelműen a központi hatalom terjeszkedése és az önkormányzatiság visszaszorítása irányába mutatnak. Ennek példája volt a járásek megalakítása (és jónéhány önkormányzati feladat odairányítása), a kórház és az iskolák állami tulajdonba adása, ez év elején pedig az építésügyi tevékenység járási hatáskörbe tétele.

Az önkormányzatok finanszírozásának állami részét a 2013. óta működő feladatalapú támogatási rendszer adja. Ez a városunk esetében eddig sem fedezte a működési kiadásokat, és a pénzügyi egyensúlyt gyakorlatilag minden évben a rendkívüli működési támogatás (régi nevén: önhiki) biztosította. Ennek nagysága az utóbbi években a következő volt (a számok millió forintban értendők):

2014.	330,0
2015.	190,0
2016.	250,0
2017.	257,0
2018.	230,0
2019.	127,3

Az utóbbi évtizedben az önkormányzati tevékenység jogi keretei is folyamatosan változtak: egyre több és a konkrét munkavégzést aprólékosan előíró normákról van szó. Mindezzel együtt az önkormányzati tevékenységet generálisan meghatározza az, hogy miként rangsoroljuk a feladatokat. Meg kell jegyezni, hogy – a régi Ötv-vel szemben – a Mötv. már nem jelöli meg a „kötelezően” ellátandó tételeket. Ám a Mötv. 13. § (1) bekezdése nevesíti, melyek a helyi közügyek, valamint a helyben biztosítható közfeladatok körében a „különösen” ellátandók:

1. településfejlesztés, településrendezés;
2. településüzemeltetés (köztemetők kialakítása és fenntartása, a közvilágításról való gondoskodás, kémmenysepró-ipari szolgáltatás biztosítása, a helyi közutak és tartozékainak kialakítása és fenntartása, közparkok és egyéb közterületek kialakítása és fenntartása, gépjárművek parkolásának biztosítása);
3. a közterületek, valamint az önkormányzat tulajdonában álló közintézmény elnevezése;
4. egészségügyi alapellátás, az egészséges életmód segítését célzó szolgáltatások;
5. környezet-egészségügy (köztisztaság, települési környezet tisztaságának biztosítása, rovar- és rágszáló-irtás);
6. óvodai ellátás;
7. kulturális szolgáltatás, különösen a nyilvános könyvtári ellátás biztosítása; filmszínház, előadó-művészeti szervezet támogatása, a kulturális örökség helyi védelme; a helyi közművelődési tevékenység támogatása;
8. gyermekjóléti szolgáltatások és ellátások;
- 8a. szociális szolgáltatások és ellátások, amelyek keretében települési támogatás állapítható meg;
9. lakás- és helyiséggazdálkodás;
10. a területén hajléktalanná vált személyek ellátásának és rehabilitációjának, valamint a hajléktalanná válás megelőzésének biztosítása;
11. helyi környezet- és természetvédelem, vízgazdálkodás, vízkárelhárítás;
12. honvédelem, polgári védelem, katasztrófavédelem, helyi közfoglalkoztatás;
13. helyi adóval, gazdaságsszervezéssel és a turizmussal kapcsolatos feladatok;
14. a kistermelők, őstermelők számára – jogszabályban meghatározott termékeik – értékesítési lehetőségeinek biztosítása, ideértve a hétévi árusítás lehetőségét is;
15. sport, ifjúsági ügyek;
16. nemzetiségi ügyek;
17. közreműködés a település közbiztonságának biztosításában;
18. helyi közösségi közlekedés biztosítása;
19. hulladékgazdálkodás;
20. távhőszolgáltatás;
21. víziközmű-szolgáltatás, amennyiben a víziközmű-szolgáltatásról szóló törvény rendelkezései szerint a helyi önkormányzat ellátásért felelősnek minősül.

E jogszabály másutt rendelkezik arról is, hogy törvény a helyi közügyek, valamint a helyben biztosítható közfeladatok körében ellátandó más önkormányzati feladatot is megállapíthat. Az önkormányzatok továbbra is önként vállalhatják olyan helyi közügyek ellátását, amelyeket jogszabály nem utal más szerv kizárólagos hatáskörébe. Ez azonban nem veszélyeztetheti a kötelező feladatok elvégzését. A finanszírozás hátterét elsősorban az önkormányzat saját bevételei, illetve az erre a célra biztosított külön források képezhetik.

Érdemes megjegyezni, hogy az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény (az Áht.) és az annak végrehajtásáról szóló 368/2011. (XII. 31.) Korm. rendelet 23. § (2) bekezdése tartalmazza azt a kötelezettséget, hogy az önkormányzati költségvetés tartalmának meghatározásakor a feladatokat meg kell bontani kötelező és önként vállalt részre; ám e normaszöveg nem ad eligazítást azzal kapcsolatban, hogy mik a felosztás elvei.

A Mötv.-ből az előzőekben idézett feladatok azok, melyre a gazdasági program tartalmának kialakítása során jogszabályban meghatározott fogódzóként és konkrét támpontként támaszkodhatunk.

III/2. Demográfiai, társadalmi helyzet

Vác lakossága a II. világháború utáni bő három évtizedben – meghatározóan a városba történő beköltözések miatt és csak kismértékben a természetes szaporodás révén – igen intenzíven növekedett: az 1949. évi 21.287 fős lakosságszám 30 év elteltével 33.700-ra emelkedett. Viszont ez a szám a következő évtizedekben – gyakorlatilag napjainkig – stagnált: 1990-ben 33.747 fő volt a város lakossága, ami 2001-re némileg visszaesett: 32.875-re. Ehhez képest az utóbbi évtizedben lassú gyarapodás, majd visszaesés mutatkozott: 2006-ban 34.122, 2009-ben 35.164 fő volt a lélekszám (ez a legmagasabb érték), míg 2014-ben 34.862, tavaly pedig 34.102. A lakosság számát tekintve jelenleg Vác a magyarországi települések között a 29. helyet foglalja el.

A teljességhez tartozik, hogy az adatok értelmezésekor legalább kétféle megközelítéssel lehet élnünk. Egyrészt hivatkozhatunk arra a közismert tényre, hogy hazánknak a tavalyi 9 millió 703 ezer fős népessége 9,4 %-kal kisebb, mint az 1980-as 10 millió 707 ezres csúcstér. Továbbá az is igaz, hogy az országban 1980. óta folyamatos a természetes fogyás. (Ehhez képest városunk létszámszagnálása nem minősíthető kedvezőtlennek.) A másik aspektus viszont az, hogy a főváros közelében vannak olyan települések, melyek évtizedek óta állandó és dinamikus lakosságszám bővülést produkálnak (a környékünkön például: Dunakeszi, Fót, Veregyháza, de említhetnénk jónéhány kis falut is). Városunk az agglomeráció határán fekszik, ám a szomszéd településekhez hasonló, robbanásszerű népességnövekedés itt nem ment végbe. Vácon így kevésbé jelentkezik az a társadalomszociológiai problémák, melyek egyébként legtöbbször a változás velejárói. (Például: a humán infrastruktúra nem képes lépést tartani a növekvő terheléssel, szinte megoldhatatlan gondot okoz a közlekedés szervezése, megnő a környezetszennyezés.)

Feltétlenül meg kell jegyezni azt, hogy az Önkormányzat ingatlanpolitikája folyamatosan arra irányult és most is azt célozza: a város egyes területei harmonizáltan fejlődjenek. A településrendezési terv mindig a rendelkezésre álló infrastruktúra terhelhetőségéhez igazítja a kívánatos népesség felső határát.

A következő táblázat tartalmazza a város állandó népességének alakulását:

Évek	Lakosság (fő)	0-17 év		18-59 év		60 év felettiek		Külterületi lakosok száma
		száma	%	száma	%	száma	%	
2014.	34.862	5.946	17,0	20.737	59,5	8.179	23,5	1.357
2015.	34.870	5.944	17,1	20.481	58,7	8.445	24,2	1.334
2016.	34.663	5.900	17,0	20.177	58,2	8.586	24,7	1.327
2017.	34.297	5.916	17,3	19.645	57,3	8.736	25,4	1.299
2018.	34.298	5.899	17,2	19.580	57,1	8.819	25,7	1.690
2019.	34.102	5.896	17,3	19.365	56,8	8.841	25,9	1.376

A táblázat viszonylag rövid időszak demográfiai eseményeit mutatja be (hiszen a 6 éves szakasz gyakorlatilag még egy emberöltőnek is csak kis hányada). Ám az adatsorokból – különösebb bátorság nélkül – több egyértelmű következtetést le tudunk vonni. Az elsőt már a számsor előtti bekezdésekben megtettük: a város stagnáló lakosságszámával összefüggésben.

A második konklúzió a város elöregedésével kapcsolatos: az országos tendenciák leképezése jelenik meg a táblázatnak a kormegoszlást mutató részében. Az adatsorok a fiatalok, az aktív korúak és az idősek relációját jelenítik meg. Még ilyen kicsi időtáv alatt is kirajzolódik egy sajnálatos helyzet: a

vizsgált időszakban a gyerekek száma gyakorlatilag változatlan, a munkaképes korosztályé folyamatosan csökken, míg az inaktívnak tekinthetőké ugyanilyen ütemben emelkedik. Amennyiben az „öregedési indexet” (az öregek számát osztjuk a fiatalokéval) vizsgáljuk, akkor elég markáns adatot látunk: míg 2014-ben ez az index 137,6 %-os volt, addig – folyamatos emelkedés mellett – 2019-ben már 149,9 %. (Azaz: városunkban másfélszer annyi az idős ember, mint a gyerekek.)

Itt kell megjegyezni azt, hogy Vácon a nyugdíjban és nyugdíjszerű ellátásban évente jellemzően 500–850 fővel többen részesülnek, mint ahányan betöltötték a 60. életévüket. Az anyagi helyzetük ugyan elsődlegesen az állami nyugellátástól függ, ám tudomásul kell venni a kapcsolódó önkormányzati felelősségvállalást és kötelezettségeket is. Egyben megállapítható, hogy Vácnak – sok más városhoz hasonlóan – hosszabb távon fel kell készülnie arra, hogy az önkormányzati ellátási feladatai átstrukturálódjanak: csökken a fiatalokkal kapcsolatos szerepe és a mostaninál erősebbé válik az idősgondozással összefüggő rész.

A táblázat utolsó oszlopa a gazdasági programunk szempontjából nagyon „beszédes”: a külterületen élők helyzete várospolitikai kérdés lehet, beleértve az infrastrukturális ellátást, az elérhető közszolgáltatások mennyiségét és minőségét, a vagyonbiztonságot.

A társadalmi állapotok fontos jellemzője a munkanélküliség alakulása. Városunkban ezt a következő számok mutatják:

év	munkanélküli (fő)	munkaképes (fő)	ráta (%)
2015.	837	24.019	3,5
2016.	611	23.887	2,6
2017.	497	23.606	2,1
2018.	492	23.046	2,1
2019.	432	22.892	1,9

Elsősorban a városunk iparosodottsága, másodsorban pedig Budapest közelsége magyarázza az igen alacsony munkanélküliségi rátát. (Egyébként az országos adatok is csökkenést mutatnak, ám a nagyságuk közel duplája a vácinak: 2015-ben 6,7 %, tavaly pedig 3,3 %).

A munkanélküliséggel összefüggő társadalmi következmények nem kis részét is a városnak kell kezelnie. Önkormányzati szinten még a legminimálisabb munkanélküliség is problémát jelent, ám az ilyen jellegű témák Vácon az utóbbi években nem okoztak megoldhatatlan gondokat. Viszont a közeljövőben ez a helyzet vélhetően drasztikusan változni fog, hiszen a válság egyik azonnali következménye a megsokszorozódó munkanélküliség lesz.

III/3. A gazdálkodás meghatározó tételei

A gazdálkodással kapcsolatban már az előjáróban rögzíteni kell, hogy a legfontosabb szempont az egyensúlyi működés, melynek számtalan aspektusa van, ám közülük legalább kettő mindenki által értelmezhető: a költségvetés, valamint a fizetőképesség.

A legutóbbi ciklus viszonylag sajátos volt abból a szempontból, hogy 2010–2014-hez képest relatíve kevésbé változtak a munka külső körülményei. Ez egy aránylag nyugodt, tervezhető környezetet jelentett, melyben a költségvetés éves biztonsága és a likviditás mindvégig megmaradt. (Ehhez azonban egyrészt a bevételek között elengedhetetlenül szükség volt a III/1. fejezetben bemutatott rendkívüli működési támogatásra. Másrészt pedig a fejlesztések sem voltak olyan jelentősek, hogy azok pénzügyi hatásai nagy problémát okoztak volna. Így a normál napi „békeidős” működés folyamatos volt.)

Mindezek mellett az elmúlt ciklusban elengedhetetlen volt banki likvid hitel felvétele és év közbeni felhasználása is, melynek keretösszege 600 millió forint volt. E biztosíték nélkül a jelen időszak munkája sem folytatható.

A gazdálkodásra ható hosszútávú elkötelezettségek között szólni kell még a 2017–2019. között felvett összesen 468,7 millió forintos hitelről, mely 12 db TAO-s beruházás önkormányzati önrészeit fedezi. (Ebből egy 72 millió Ft-os tétel a Távhő Kft. felújítási munkáit érinti, a többi pedig sportcélú projektekkel összefüggő adósságvállalás.) A kapcsolódó adósságszolgálat 2025-ig évente 53,2 millió forint. (Ezt követően már egyre csökkenő a kötelezettség; az utolsó részt 2028-ban kell utalnunk.)

A ciklusnyitó 2015-ben a költségvetés bevételi oldalán 6.614.234 eFt, a kiadásin 6.617.617 eFt szerepelt. Ugyanez a két mutató tavaly 9.077.878 eFt és 8.457.199 eFt volt.

Az önkormányzati vagyon ebben az időszakban gyakorlatilag stagnált:

2015.:	20.961.918 eFt
2016.:	22.401.650 eFt
2017.:	20.558.276 eFt
2018.:	20.637.460 eFt
2019.:	20.768.295 eFt

Az Önkormányzat hosszú távú várható finanszírozási és egyensúlyi helyzetének megértéséhez elengedhetetlen egy tényállapot rögzítése. Kiindulás lehet a gazdasági program megírásakor hatályos önkormányzati költségvetés, mely valós képet mutat a gazdasági helyzetről. (Az más kérdés, hogy a hamarosan beköszönő válság miatt a 2020.-as büdzsé még sokszor átírásra kerül.) A város idei költségvetésének markánsan jellemző adatai (a százalékszám az összesenből való a megoszlási részesedést mutatja):

Költségvetési bevételek

- önkormányzat működési támogatásai	1.448.685 eFt	20,3 %
- működési támogatás államháztartástól	212.972 eFt	3,- %
- közhatalmi (adó) bevétel	3.906.200 eFt	54,8 %
- működési bevétel	1.085.314 eFt	15,3 %
- felhalmozási bevétel	473.527 eFt	6,6 %
összes költségvetési bevétel	7.126.698 eFt	100,0 %

Költségvetési kiadások

- személyi juttatások és járulékaik	3.103.449 eFt	41,5 %
- dologi kiadások	2.599.496 eFt	34,8 %
- egyéb működési cél	632.793 eFt	8,5 %
- felhalmozási kiadások	1.137.714 eFt	15,2 %
összes költségvetési kiadás	7.473.452 eFt	100,0 %

Az adatsorokat annyiban még szükséges kiegészíteni, hogy a bevételeknek a kiadásokhoz mért lát-szólagos hiányát bőven ellensúlyozza az – itt nem feltüntetett – 400.000 eFt-os előző évi felhalmo-zási célú maradvány.

A táblázatokból néhány általános következtetés is könnyen levonható, különösen annak tudatában, hogy a 2020-as költségvetés fő számai nem egyediek és ezek a nagyságrendek jól jellemzik az „átla-got”. (Azt viszont sokadszor írjuk le: a trend napokon belül nagyot fordul, mégpedig a bevételek kárára.)

Az első fontos tanulság: az Önkormányzat bevételeinek több mint a fele származik a helyi adókból. Az előirányzott 3,9 milliárd forint háromnegyede az iparűzési adó (2,950 milliárd forint a tervezett összeg), mely viszont – a válságba jutott cégek tényleges teljesítménye miatt aligha lesz megközelíthető.

További bevételkiesést hoz a gépjárműadó (115 millió Ft) bejelentett állami elvonása, valamint a működési sorhoz tartozó mélygarázs és térfelszíni parkolás (terv: 109 millió forint) ingyenessé tétele.

Az Önkormányzat bevételeinek kevesebb, mint egynegyede érkezik az államtól. (A táblázat első két során kívül még ide kell számítanunk azt – az összesenből 1,1 %-kal részesedő – 77,2 millió forintot, mely a felhalmozási bevételek között jelenik meg.)

A kiadások között mindig is a bér és járulékaik a meghatározók, hiszen az önkormányzatiság egy rendkívül „élőmunkaigényes” ágazat.

A táblázatból az is kitűnik, hogy ez évben az tervezett felhalmozási jellegű kiadások (beruházás, felújítás, felhalmozás) erőteljesen meghaladják az ilyen jellegű bevételeket. Tehát: az Önkormányzat a képződő forrásokat nem a napi működésre, hanem a vagyona távlatos növelésére kívánja fordítani.

IV. Fejlesztési lehetőségek és veszélyek

Városunknak vannak olyan alapadottságai, melyek a környező más településekkel szemben komoly versenyelőnyt biztosítanak, ám természetesen csak akkor, ha ezeket az erőforrásokat képesek vagyunk célzottan és optimálisan felhasználni. Ugyanakkor vannak olyan problémák is, melyek azonnali beavatkozásra várnak, illetve olyanok, melyekről már most tudunk, ám konkrétan majd csak a jövőben jelennek meg, ám a kezelésükre fel kell készülnünk.

IV/1. Gazdaság

A gazdasági erősségek között elsőként azt kell kiemelni, hogy a városban az utóbbi évtizedekben – a hasonló nagyságú településekhez képest – a viszonylag magas fokú iparosodottság, valamint a különféle termelő és szolgáltató vállalkozások nagy száma volt a jellemző. A cégek tevékenysége sokszínű; munkájuk révén közvetlenül kapcsolódnak Magyarországtól távoli vidékeihez is, sőt beszerzési forrásaik, eladási piacaik és – nem egy esetben – tulajdonosi struktúrájukon keresztül a külföldre. A város tárgyi infrastruktúrája kellő háttérrel ad a színvonalas gazdasági tevékenység végzéséhez. Pozitívként rögzíthető az, hogy Vácson minden olyan tényező legalább megfelelő szinten rendelkezésre áll, mely szükséges egy vállalkozás indításához és végzéséhez (természetesen, ha egy „átlagos”, nem pedig valamilyen speciális cégről van szó).

Vác gazdasági lehetőségei hátterének vizsgálatakor az egyik lényeges tényező a főváros közelsége. Kétségtelen ugyanis, hogy Budapest – Unió-s összehasonlításban – a megfelelően fejlett nagyvárosok közé tartozik. Ennek a helyzetnek a főváros gazdasági periferiájában elhelyezkedő települések élvezhetik az előnyeit (például: munkaerő minősége, vállalkozások komplexitása, a metropoliszrégió vásárlóereje, az innováció és a fejlesztések központi szerepe, a strukturált közlekedési kapcsolatok és a makrohálózatok gyors elérhetősége, a jó infrastrukturális háttér), de megvannak ennek a negatívumai is (például: a környezetminőség erős romlása, a fővárosnak a kvalifikált munkaerőt elszívó hatása).

Itt kell megjegyezni azt is, hogy hazánk régiói között a Közép-magyarországi a legfejlettebb: az Európai Unió 268 régiója közül az egy főre jutó vásárlóerő-paritásos GDP alapján a 92. helyen található Közép-Magyarország, míg a versenyképességi rangsorban a 139. helyen van.

A kistérség központjában Vác vitathatatlan gravitációs erővel bíró gazdasággal rendelkezik, hiszen a munkahelyek száma több mint ahány munkavállaló él a városban.

A regisztrált munkanélküliek aránya – mint már szó volt róla – folyamatosan alatta marad az országos átlagnak, sőt a tavalyi 1,9 %-os ráta Pest megye 2,4 %-os mutatójánál is jobb. A munkanélküliség relatíve kedvező szintjére hatással van az, hogy a város lakosai az átlagnál kvalifikáltabbak és képzettségük alapján könnyebben találhatnak elhelyezkedési lehetőséget.

Mindezzel együtt is folyamatosan számolni kell azzal, hogy a súlyosbodó társadalmi különbségek a szociális feszültségek erősödésével járnak. Ebből adódóan önkormányzati szinten problémát okozhat a leszakadó rétegekről való fokozott gondoskodás finanszírozásának biztosítása.

A város fejlődésének egyik biztosítéka az ha az önkormányzati gazdálkodás stabil és kiszámítható. Ez képezi alapját és egyben a további lehetőségét annak, hogy folyamatosan adott lesz a vállalkozások munkájának és a lakosság életfeltételeinek megbízható háttere. Mindehhez elengedhetetlen a meglévő értékek megóvása és lehetőségek szerinti fejlesztése is.

Általánosan megállapítható, hogy a városi vagyonelemek és eszközök fenntartására minden körülmények között költségvetési forrást kell tudnunk biztosítani. Fejlesztésre pedig – annak nagyságrendjétől függően – vagy a saját büdzsé vagy pedig pályázati forrás nyújthat fedezetet. Már a beruházások előkészítésekor figyelemmel kellett lenni arra, hogy mely céljainkhoz lehet hazai vagy uniós támogatást kapcsolni.

A nagyprojektek közül az elmúlt ciklusban fejeződtek be:

- közvilágítás korszerűsítése (496,4 millió Ft uniós és 87,6 millió Ft saját forrás)
- mélygarázs tulajdonjog megszerzése és üzembehelyezése (2 milliárd Ft állami támogatás)
- ASP bevezetése (9 millió Ft állami támogatás)

Áthúzódó nagyprojektek:

- Bauer utcai bölcsődeépítés (334,6 millió Ft uniós forrás)
- vízitúra megállóhely építése (101,4 millió Ft uniós, 110,6 millió Ft MKKSZ, 20,3 millió Ft egyesületi támogatás, 51,7 millió Ft saját erő)
- Attila király emlékmű építése (74 millió Ft állami támogatás)
- Barokk belváros és Múzeumnegyed (3 + 1 millió Ft állami támogatás)

Megszűntetett projektek:

- Árvízvédelmi fejlesztés (2.220 millió Ft uniós forrás)
- Multifunkcionális sportcsarnok építése (4.968,2 millió Ft állami támogatás)

Főszabályként elfogadható, hogy egy önkormányzat a meghatározó, látványos fejlesztéseit csak külső – akár uniós, akár állami – források bevonásával képes megvalósítani.

A beruházás során elkészült „eredménytermék” értéke jelentősen növelheti a település vagyonát. Nem szabad azonban azt sem figyelmen kívül hagyni, hogy csak olyan fejlesztést lehet vállalni, melynek a működése zökkenőmentes lesz és semmilyen finanszírozási gondot nem jelent.

Már a ciklus kezdetekor jelentősen változtattunk a projektjeink kezelésénben: részben belső átcsoportosítással, másrészt szakember felvételével a Polgármesteri Hivatalban önálló fejlesztési osztályt alakítottunk ki, melynek a feladata a pályázatokkal kapcsolatos összes lényeges tevékenység elvégzése, menedzselése. Úgy ítéljük meg, hogy a jövőben az eddiginél sokszorta hatékonyabban kell ezzel a témával foglalkozni, hiszen a várospolitikai jelentőségű ügyek többsége csak sikeres pályázatok mellett oldható meg.

A III/3. fejezetben már szó volt arról, hogy az iparüzési adó mennyire meghatározza a városi költségvetés alakulását. Az utóbbi másfél évtizedben folyamatosan jellemző az igen erős koncentráció: az összes befolyó iparüzési adónak több mint a négyötödét – a kb. négyezer adózó közül – a húsz legjelentősebb cég utalja és közülük négyen fizetnek évente 100 millió forint feletti összeget.

Az önkormányzati gazdálkodásban a potenciális veszélyek közé tartozhat, hogy a jövőben nincsen reális lehetőség egyes vagyonelemek nagyszámú értékesítésére. (Az utóbbi ciklusokban ilyen volt a részvények eladása, vagy a Karacs kollégium, illetve az Eszterházy utcai ingatlan hasznosítása).

IV/2. Közlekedés

A Váccal kapcsolatos bármilyen gazdasági elképzelés megfogalmazásakor megkerülhetetlen kérdés a közlekedési háttér vizsgálata. Ebben a tekintetben számos erősséggel és – ezzel párhuzamosan – néhány veszéllyel is számolni kell.

A pozitívumok között elsőként a város földrajzi elhelyezkedése említhető: a település könnyen megközelíthető. Az idevezető és a helységet érintő úthálózat eleve az Észak-Pest megyei és Dél-nyugat-Nógrád megyei térségek természetes központjává emelik Vácot.

A megépült Megyeri-híd révén közúti kapcsolat jött létre a város, valamint Óbuda és a Duna menti Észak-Pest megyei települések között. Ez a tény további – ma még kihasználatlan – lehetőségeket rejt magában. Viszont az is igaz, hogy a váci Duna-híd hiánya folyamatos gondot jelent.

Vác közúti kapcsolatai rendezettek: akár a régi 2-es, illetve az újabb – a városunktól immár kétszázvossá bővített – 2/A. út jó lehetőséget ad akár a főváros, akár az északi országhatár gyors, 30-60 percen belüli eléréséhez. A M0-ás autópálya eddig megépült része (beleértve a Megyeri-hídat is) – a nyugat-magyarországi kapcsolatok kivételével – jelentősen könnyíti a távolsági célok elérését.

A 2/A. és az M0-ás utak igen jelentősen lerövidítik a fővárosban lévő nemzetközi repülőtér Vácról való elérhetőségének idejét.

A közúti tömegközlekedésben a távolsági buszjáratok közül 26 viszonylat érinti a várost. Ezek közül 8 kizárólag Vácot kapcsolja össze más központokkal.

A városból 4 irányban mennek személy- és teherszállító vonatok. A fővonal egyben fontos nemzetközi kapcsolatot is jelent – közvetlenül váci megállással – 5 európai főváros felé.

Budapest és Vác központi részeinek kiemelkedően gyors – 25 perc alatt megvalósuló – összeköttetését az óránként közlekedő zónázó vonatok biztosítják. A két város közötti kapcsolatot jól szolgálja az, hogy főidőben gyakorlatilag húszpercenként járnak a szerelvénypárok.

Vác Duna menti város. Ez az adottsága jelenleg több lehetőséget, mint ténylegesen kihasznált előnyt jelent, lévén a vízi közlekedés és szállítás – akár a személy, akár pedig a teherfuvarozás viszonylatában – kevésbé jellemző.

Az előzőekben érintett pozitívumok mellett tényként kell kezelni néhány kedvezőtlen adottságot, illetve helyzetet. Ezek közül a problémák egy része már a közeljövőben rendeződhet, ám néhány gond hosszú távon is megmarad.

Adottságként kell együtt élni azzal, hogy a vasút „kettévágja” a települést és közlekedési eszközzel a városon belül csupán 3 aluljárón, valamint 2 egyszintű átjárón lehet átkelni a síneken túli területekre. (Emellett Vác északi határában van 1 vasúti felüljáró, a déliben pedig további 1 kereszteződéses átjáró.)

Vácról a Duna túloldalára csak komppal lehet átkelni. Mivel a kikötő a belvárosban van, a kapcsolódó gépjármű forgalom is ide összpontosul.

Az elmúlt években elsősorban a következő témák átgondolására volt igény:

- a legforgalmasabb utak és városrészek tehermentesítése
- a város és a környező települések közösségi közlekedési kapcsolatainak újragondolása
- a busz és a vonatközlekedés (esetleg a komp és a hajójáratok) viszonylatainak összhangba hozása

- a helyi közösségi közlekedés anomáliáinak megoldása (beleértve – többek között – a buszjáratok vonalainak újraszervezését, a menetrendi változtatásokat, a buszok kapacitási problémáinak kezelését, a szolgáltatás költségét és jegyárait is), továbbá: a jelenlegi szolgáltató és más cégek versenyeztetése
- a vízi közlekedés és a többi közlekedési forma szerves kapcsolatának megteremtése
- a Vácot és a környező településeket összekötő kerékpárút hálózat elégtelen volta
- olyan közlekedési rendszer kialakítása, mely jelentősen csökkenti a környezetszennyezést
- a 3 vasúti megálló (alsó, nagyállomás, felsőváros) intermodális csomópontként kezelése és szerves bekapcsolása a város egészének és a környező településeknek a közlekedési szövetébe.

A fenti problémakör átfogó elemzését és ezzel kapcsolatos megoldási javaslatokat tartalmaz az a megvalósíthatósági tanulmány, mely 2013/2014-ben Uniós támogatású projekt során készült Vác Város helyi közlekedési rendszerének fejlesztésére.

A település rövid távú közlekedési problémái egy részének megoldásához jelentősen hozzájárult a váci vasútállomás 2013–2015-ös években történő teljes átépítése, mely nem csupán a központi épület környezetét érintette, hanem átfogó módon fejlesztette a közelben lévő 2 aluljárót. Emellett a nagyállomás és Vác-alsó környezetében P+R parkolók kialakítása is megvalósult, nem utolsósorban pedig a pályatest mellett zajvédő falak is épültek.

IV/3. Idegenforgalom, kulturális élet, környezet

Vác esetében az idegenforgalom és a kultúra sok esetben szervesen egymásra épül, mely a város sok évszázados történelmi hagyományaiból is következik. Ez a tényhelyzet a továbbiakban, hosszú távon a város számára igen sok lehetőséget biztosíthat.

A sokszínűséget jól szemlélteti az, hogy Vác Város, vagy az Önkormányzat, illetve a Polgármesteri Hivatal az utóbbi 17 évben sok elismerést kapott a kultúra, a sport, az esélyegyenlőség, az idősek és a családok ellátásának színvonala okán.

Az adottságok között kiemелendő az, hogy a magyarországi városok közül Vácon van a 8. legtöbb műemlék. Ezek fenntartása, megóvása a napi önkormányzati munka szerves része; sőt a lehetőségek szerinti bővítése is.

Szintén az erősségek között kell rögzíteni azt, hogy Vác ezeréves egyházmegyei központ. Ennek a ténynek számtalan kulturális és művészeti vetülete jelenik meg a város életében (például: templomok, szobrok, kálvária, Hétkápolna, Vörösház, Mária napi búcsú).

A katolikus egyház működteti a városban az Apor Vilmos Főiskolát, melynek léte tovább erősíti Vác iskolajellegét.

A városi művészeti és idegenforgalmi jellegű rendezvények közül országosan is egyre inkább ismertek: a Váci Városi Vigalom, a Tavaszi Fesztivál, a Váci Nyár, az Őszi Művészeti Hetek, a Városházi Esték, a Főtéri zenés esték, a Dunakanyar színház előadásai, a Gregorián Fesztivál és a templomi hangversenyek.

A város nemzetközi megismertetését, valamint a hírnevének növelését szolgálják a testvérvárosi (Deuil-la-Barre, Donaueschingen, Givatayim, Ipolyság, Järvenpää, Máritölgyes, Otrokovice, Sarriyer, Székelyudvarhely, Técső, Zawadzkie), illetve együttműködési (Yurihonjo) kapcsolatok.

Az idegenforgalmi adottságainkban rejlő esélyeink közül kevésbé kihasználtak a víziturizmusához és az ahhoz kapcsolódók. A Duna révén az eddigieknél élénkebb nemzetközi összeköttetéseket lehetne kialakítani, annál is inkább, mivel a 8 Duna menti államból csak 2 nem tagja az EU-nak. Nagyot lendíthet településünk tömegsportéletében az, ha a „Vízitúra megállóhely építése Vácon” tárgyú VEKOP projekt keretében elkészül a csónakház, mely a dunai kajakos és evezős turisták igényeit fogja kiszolgálni.

A folyamatosan épülő kerékpárút hálózat révén a város újfajta idegenforgalmi kapcsolatrendszerbe kerülhet. Ez különösen akkor igaz, ha a jövőben a bicikliutak száma és hosszúsága nem csak a városunkban, hanem a környező és a régióhoz tartozó településeken (illetve az Ipoly jobb partján is) még számottevően megnő, továbbá megvalósul a Vác–Gödöllő nyomvonal (beleértve ennek a hatvani kiegészítést is).

A klasszikus túrázók számára is kedvező lehetőséget ad a város fekvése: Vác határában van a Naszály hegy (a speciálisan kialakított tanösvénnyel), a várostól nem messze terülnek el a Börzsöny, a Cserhát és a Pilis hegységek.

A város vonzerejét növeli az elismert sportélete. Vácon jelenleg 30-nál több sportegyesület működik, kb. 3 ezer igazolt versenyzővel. Az úgynevezett „kiemelt sportágak” közül a női kézilabda csapat – immár 19 éve megszakítás nélkül – szerepel az NB I-ben és jelenleg a férfi szakág is ebben az osztályban versenyez. Az egyéni sportok közül sok évtizedes hagyománya van a kajak-kenunak (az egyesület olimpiai bajnokokat nevelt) és az evezésnek (a klubban világbajnokok versenyeztek).

Vác a legnagyobb hagyományokkal bíró magyar városok közé tartozik. Ennek természetesen igen sok előnye van, ám kétségtelenül hátrányok is származnak ebből. Az egyik ilyen az, hogy az évszázados korú középületeken és magánházakon, valamint az utcákon és tereken sok esetben nem csak a történelmi patina, hanem a gondozatlanság és az állagromlás is megjelenik. Tényként kell kezelni azt, hogy – tízmilliárdos nagyságrendű forrás hiányában – átfogó, mindenre kiterjedő városrekonstrukcióra nincs esély, csupán egyes részek felújítására.

A ciklus folyamán igen jelentő idegenforgalmi attrakciós fejlesztés történhet, ha beindul a „Barokk belváros és a Múzeumnegyed” projekt. Ennek révén a városközpont néhány régi épülete megújulna és más funkciót kapna, valamint megépülhetne a múzeum is.

Nem csak az évszázados, történelmi létesítmények és házak jelentenek városszépészeti problémát, hanem legalább ilyen súllyal jelentkeznek a lakótelepek felújításával kapcsolatos igények. Az elmúlt rendszerben épült, mára már elavult technológiai megoldásokat felvonultató panelházak átfogó minőségi javítása elengedhetetlen, különösen az energiaracionalizálás miatt. A panelprogram összetett ügy: az építészeti rész mellett tartalmaz zöldterületi, közlekedési és társadalomszociológiai vonatkozásokat is.

Az évekkel ezelőtt indult Főutca-Főtér programban megújult a belváros nagy része, ám az ilyen jellegű városrehabilitáció nem érintette Vác más közzeteit. Egyértelmű veszélyként rögzíthető, hogy – a jelentős minőségi különbségek okán – a városrészek természetes összhangja megbomolhat; nagy ellentmondás keletkezhet az elegáns és a kevésbé fenntartott helyek között. Ez utóbbiaknál megindulhat a lepusztulás (különösen, ha olyan ingatlanokról van szó, melyekre az önkormányzat nem tud közvetlen hatást gyakorolni). Nyilvánvalóan több ciklust átívelő programot ölel fel a városrészek közötti harmónia megteremtése; különösen beleértve ebbe az egyes területek központjainak kialakítását, fejlesztését.

A környezeti problémák között továbbra is az egyik fő gondot a hulladékgazdálkodás jelenti. Ezen belül égető gondot okoz az illegális lerakások megelőzése. Emellett önkormányzati szándék a szelektív hulladékgyűjtő szigetek számának bővítése (és ezek ellenőrzése térfigyelő kamerákkal), a házhoz menő szelektív hulladékgyűjtés bevezetése, a zöld hulladék komposztálásának ösztönzése.

Hosszú távon helyi szinten is foglalkoznunk kell a klímaváltozás negatív hatásaival és azok lehetséges megelőzésével, kivédésével, vagy a következmények tompításával. Az ezzel kapcsolatos országos vagy területi programokban az Önkormányzat részt vesz.

A most kirobbant világjárvány apropóján is halaszthatatlanul szükségessé válik a globális, a regionális és a helyi cselekvések összehangolása. Emellett pedig az Önkormányzat szerepel vállal a váci lakosság klíma- és egészségtudatos életmódjának kialakításában.

IV/4. Önkormányzati szervezeti háttér

Hosszú évtizedeken keresztül pozitív példaként lehetett bemutatni a város jól strukturált intézményi rendszerét, mely alkalmas volt megfelelő színvonalon ellátni a kötelező önkormányzati feladatokat és emellett sok olyan célnak is megfelelt, melyek kiszolgálása nem tartozott az alapelvárások közé.

A meglévő szervezeti berendezkedés – az önkormányzati rendszer totális átalakítása miatt – generálisan változott 2012/2013-ban.

A klasszikus alapfeladatokat ellátó intézményeink közé tartozik a 3 bölcsődénk, melyek hosszútávú fenntartása elemi érdek. Mellettük még szükséglet mutatkozik egy újabb ilyen jellegű intézmény megépítésére, hiszen a jelenlegiekben 100 %-os a kapacitáskihasználtság, és a deákvári rész e szempontból ellátatlan terület. A Bauer utcai bölcsőde rendszerbeállása a szociális háló további kiteljesedését is jelenti: a városban élő fiatal munkavállalók gondjai egy részének megoldását segíti a kisgyermekük színvonalas bölcsődei elhelyezése.

Az Önkormányzatnak 11 óvodája van. Meg kell jegyezni, hogy míg a bölcsődék esetében a városban csak önkormányzati intézmények működnek, addig az óvodáknál még 3 egyházi, illetve alapítványi is van, ám – évente változó arányban – a váci összes ellátott 80–85 %-a az óvodáinkban van beíratva. Az önkormányzati férőhelyek kihasználtsága igen magas: 80–88 %-os (de még így is elmarad a bölcsődei kapacitásnál tapasztalható teljes lefedettségétől).

A köznevelési intézmények vonatkozásában az Önkormányzatnak működtetési és étkeztetési feladatai vannak, melyeket a Gazdasági Hivatal lát el, mivel a személyi, tárgyi, technikai feltételek itt állnak rendelkezésre. 2013. január 1-jétől az átvételre kerülő köznevelési intézményeknek megszűnt az önálló költségvetési szerv státuszuk és jogi személyiséggel rendelkező szervezeti egységként váltak a Klebelsberg Intézményfenntartó Központ részeivé. A KLIK állományába kerültek a pedagógus, valamint a nevelő és oktató munkát közvetlenül segítő munkakörökben foglalkoztatott közalkalmazottak. Az érintett intézmények technikai dolgozói pedig a Gazdasági Hivatalnál vannak tovább alkalmazva.

A fent leírt intézkedések alapján az 5 általános iskolánk, továbbá a zeneiskola működtetése az Önkormányzatnál maradt, csakúgy, mint a Madách Gimnáziumé. (A középfokú intézmények közül a Boronkay, az I. Géza és a Bernáth iskolák teljesen a KLIK-hez, illetve a református egyházhoz kerültek.)

A köznevelési intézményeink működtetéssel összefüggésben az Önkormányzatot jelenleg az étkeztetéssel összefüggésben jelennek meg költségek.

A szociális ellátórendszer megfelelő színvonalon áll az igénybe vevőinek a rendelkezésére:

- A Bölcsődék és Fogvatékosok Intézménye a nevében is jelzett kettős feladatot látja el.
- A Szociális Szolgáltatások Háza révén kísérli meg az önkormányzat a városi „szociális háló” kialakítását: az elesettek, betegek, egyedülállók, öregek segítségét.
- Az Idősek Otthona és Klubjában kétirányú lehetőség van a gondozottak ellátására: teljeskörűen (3 épületben bennlakásos formában) illetve napközbeni rendszerben. Ehhez az intézményhez tartozik a hajléktalanszálló üzemeltetése is (ahol 15 fő ellátására van mód).
- A Váci Család- és Gyermekjóléti Központ a legújabb intézményünk: törvényi előírás alapján a járási székhely önkormányzatoknak 2016. január 1-től kötelező működtetnie ilyen intézményt. Munkájában a családsegítés és a gyermekjóléti szolgáltatás integráltan jelenik meg.

Az intézményrendszerünknek vannak olyan szervezetei, melyek nem feltétlenül alapfeladatokat látnak el, de létükkel, az általuk végzett munkával és szolgáltatásaikkal szebbé, kényelmesebbé, élhetőbbé válik a város. Régi elv az, hogy a közművelődés építi a település polgárainak identitását, egyben fontos tényezője a városi imázs alakításának. A kultúra szolgálja az életminőség emelkedését és hozzájárul a turisztikai és regionális vonzerő növekedéséhez.

- A Madách Imre Művelődési Központ rendezvényei sokszor országos érdeklődést váltanak ki. A látogatók száma évente megközelíti a 350 ezret. A házban működő művészeti csoportok, egyesületek száma több mint 30.
- A Városi Levéltár léte önmagában is kuriózum, hiszen nem megyeszékhelyen van ez az intézmény, melyben a városnak és környékének sok évszázados múltját lehet kutatni.
- A Tragor Ignác Múzeumban már jelenleg is van egy igen széles közönséget vonzó attrakció (Memento Mori kiállítás), ám a várható turisztikai fejlesztés alaposan fellendítheti ennek az intézménynek az ismertetését.
- A Katona Lajos Könyvtár nem csupán a klasszikusnak mondható könyvtári tevékenységet folytatja, hanem ennél szélesebb szolgáltatást is nyújt: a hangtárral, valamint rendezvények, konferenciák, kiállítások szervezésével és felnőttképzéssel is.
- A Tourinform Idegénforgalmi Iroda a Vácot megismerni akaróknak nyújt többfajta lehetőséget, csakúgy mint a helyieknek a más települések programjaiban való részvételre.
- A Dunakanyar Színháznak a váci és a térségi kulturális életben betöltött helyét és szerepét újra kell fogalmazni (figyelembe véve a vonatkozó jogszabályi változásokat is).

A szervezeti rendszerrel összefüggésben kiemelten foglalkozni kell az Önkormányzat – közvetlen vagy közvetett – 100 %-os tulajdonában lévő cégeinek a működésével (Váci Városfejlesztő Kft, Váci Távhő Kft, Váci Sport Közhasznú Nonprofit Kft, Váci Városimázs Nonprofit Kft, Váci Hulladékgazdálkodási Kft, Dunakanyar Színház Kft.). E gazdasági társaságok tevékenységéhez az Önkormányzat éves szinten több mint 1 milliárd forinttal járul hozzá. Nyilvánvaló, hogy az általuk végzett munka a városüzemeltetésben elengedhetetlen és közvetlenül szolgálja a lakossági igényeket, elvárásokat. Mindezzel együtt esetükben is elengedhetetlen a hatékony munkavégzés: a városi közpénzek felhasználása minden esetben a „jó gazda módjára” történhet.

V. Tervek, programok

Sokadszor ismételjük, hogy a jelen gazdasági programot ugyan a hamarosan beköszönő válság tudatában fogalmazzuk meg, ám mivel ennek nem ismerjük a kezelési módját és az Önkormányzatra háruló negatív következményeit, továbbá a krízis hosszúságát sem, ezért a „normál állapotokat” vesszük alapnak és erre tervezünk. Tesszük ezt azért is, mert remélhetően előbb-utóbb újra indul a gazdaság és helyreáll az a feltételrendszer, melyben elkezdhetjük a távlatos célok megvalósítását. Emellett pedig az is igaz, hogy a megjelölt fejlesztések jó része ciklusokat átível (részben a pénzügyi források szűkössége, másrészt pedig a rendelkezésre álló idő rövidsége miatt). Erre jó

példa az, hogy a következő fejezetekben sok olyan elképzelésről szó lesz, mely az 5 évvel ezelőtti programnak is része volt.

V/1. Gazdálkodás

A III/3. fejezetben már bemutattuk, hogy az Önkormányzat munkájában napi szinten és hosszútávon is elsődleges szempont az egyensúlyi gazdálkodás. Ez a bevételekkel arányos kiadási szerkezetet jelent úgy, hogy közben a működési és fejlesztési tételek arányos felhasználásával lehetővé válik a vagyon növelése is.

Alig van olyan testületi vagy bizottsági határozat, mely valamilyen módon – akár közvetlenül avagy áttételesen – ne kapcsolódna a költségvetéshez, a város tulajdoni elemeinek gyarapodásához vagy csökkenéséhez. A ciklus során elsődlegesen követendő cél, hogy az egyes döntéseknél folyamatosan szem előtt kell tartani a gazdálkodás egyensúlyának igényét, melyet összhangba kell hozni a fejlesztés, fejlődés követelményeivel.

A további követendő út kijelölésekor az Önkormányzat abban a tekintetben nincs könnyű helyzetben, hogy nem lehet néhány olyan egyszerű, egyben nagyon hatásos módszert, illetve döntést alkalmazni, melyek révén egycsapásra finanszírozhatóvá válik az Önkormányzat minden egyes elképzelése. Ezt alátámasztja az, hogy az éves költségvetéseinkben viszonylag kicsi a saját elhatározásból elkölthető hányad.

Mindemiatt kiemelkedően fontos a pályázati lehetőségek maximális kihasználása. Ennek biztosításának szándékával – mint azt a IV/1. fejezetben jeleztük – a hivatali szervezeten belül létrehoztuk a fejlesztési osztályt.

A bevételek növelésének egyik lehetséges útja az önkormányzati adók növelése volna, ám ebben most is – és a válság alatt aztán hatványozottan – gátat szab a lakosság és a vállalkozások anyagi helyzete.

Vácon jelenleg hatfajta adó kivetésére van mód.

A III/3. fejezetben már bemutattuk az iparüzési adónak a költségvetésünkben meghatározó voltát. Ennek mértéke a törvényi maximumon van: 2 %-os. A vonatkozó önkormányzati rendelet által teremtett kedvezmény viszonylag csekély, ebből következően éves szinten 10 millió Ft alatti az az összeg, amely e mentesség miatt nem kerül felszámításra.

A városban szintén évtizedes múltja van a magánszemélyek kommunális adójának. Itt az adómérték 2016. óta 20.000 Ft, mely tétel elmarad a kiróható 30.161 forintos lehetséges maximumtól. Az idei költségvetésben 250 millió forint a tervezett bevétel.

Építményadót 2010. óta alkalmaz az Önkormányzat a vállalkozások esetében; a mérték 800 Ft/m², a lehetséges 1.951 Ft/m²-rel szemben. Az adótárgyakra vonatkozó kiterjesztés miatt 2019-től az addiginál magasabb a költségvetésünkbe befolyó összeg (az idei terv: 480 millió forint).

Szintén újak tekinthető a 2012-től bevezetett idegenforgalmi adó, mely viszonylag jelentéktelen (várhatóan 6,2 millió Ft) lesz. Itt a 800 Ft/nap törvényi lehetőséggel szemben alkalmazott mérték: 300 Ft/nap.

Telekadóra ez évben 65 millió forint a bevételi előirányzat. Ez az adónem a kihasználatlan és belterületi vállalkozási telkek után kerül felszámításra 200 Ft/m² normával (a lehetséges 354 Ft/m²-rel szemben).

A gépjárműadót magasabb rendű jogszabály határozza meg, illetve azt is, hogy abból az elmúlt években 40 % maradt az Önkormányzatnál. (Mint már írtuk, 2020-ban a várhatóan beérkező 115 millió forintot az állam elveszi.)

Szólni kell az adófizetési fegyelemről: a 20 ezret megközelítő számú adóalany egy része nem teljesíti a kötelezettségét (így az adó mintegy 30 %-a hátraléknak tekinthető). Az adósokkal szemben az

utóbbi években egyre szigorúbban lépünk fel és így elértük, hogy folyamatosan csökkenő mértékű a be nem fizetett adókból meglévő kintlévőség.

Összességében megállapítható, hogy a költségvetési egyensúlyt – a várhatóan hamarosan kialakuló nehéz gazdasági-társadalmi helyzetben – nem lehet adóemeléssel biztosítani.

Sokkal inkább szükséges az önkormányzati tevékenységek hatékonysági szempontból történő elemzése és ezt követően a feleslegek felszámolása, a gazdaságosabb megoldások alkalmazása.

V/2. Városfejlesztés

A 2015–2019-es gazdasági program sok olyan fejlesztési elképzelést meghatározott, melynek megvalósulására nem került sor. (Ezekben néhányszor külső, máskor pedig egyértelműen belső okok játszottak szerepet.) A célok egy része még ma is aktuális, és a megvalósulásában bízva itt kerülnek rögzítésre azok az önkormányzati szándékok, amelyeket a képviselő-testületnek a döntéseinél célszerű figyelembe kell vennie.

A továbbiakban két részre bontva jelenítjük meg a 2020–2024-es célokat. Először azokat a tégeket vesszük sorra, melyek már az ezt megelőző ciklusprogramban is szerepeltek és még most is aktuálisak, majd pedig azokat, melyek a jelen szándékokat takarják és a „Vác megújul” jelszóhoz kapcsolhatók.

V/2.a. Áthúzódó célok

A városi utak felújítására az elmúlt években jórészt csak pályázati forrásokból jutott pénz, ám ez nem volt elegendő azok megfelelő minőségének biztosítására. Különösen a külterületi utak rekonstrukciója halaszthatatlan.

A váci térség és a teljes Dunakanyar közlekedésének megoldandó gondja az észak-déli irányú főutak és a Duna két partja közötti közúti kapcsolat hiányából következik. A folyó két oldala közötti összeköttetést jelenleg a kompközlekedés biztosítja. A váci Duna-híd évtizedes igényként jelenik meg, hiszen ezzel olyan közúti kapcsolat jönne létre, amely a város vonzáskörzetének igényei mellett a Dunakanyar forgalmát is szolgálná, illeszkedve az országos hálózatokhoz.

Amennyiben a város mellett híd épülne, úgy eleve újragondolható volna a kompnak a jelenlegi helyéről való átköltöztetése, illetve az új funkciójának megtalálása. (A kikötőnek a városközpontból való áthelyezése akkor is megoldásra váró téma, ha nem épül meg híd.)

A Dunakanyar déli kapuvárosa nemzetközi kikötő nélkül nehezen képzelhető el. Ennek megteremtése a Duna program kiemelt célja.

A Duna-parti EUROVELO kerékpárút fejlesztésével egyidejűleg abba be kell kötni a helyi kerékpárút-hálózat már meglévő elemeit, és így létrejöhet Deákvár és Alsóváros bekapcsolása is e rendszerbe. A deákvári kapcsolatok kialakításánál az északi rácsatlakozásra felfűzhető a Vác-felső vasúti megálló, illetve az Iskolaváros is, míg az alsóvárosi nyomvonalra az alsóvárosi „intermodális” csomópont köthető.

Önkormányzati feladat a helyi tömegközlekedés fejlesztése. Az évtizedek óta működtetett rendszer felülvizsgálatra szorul. A buszállomány igen elavult, az üzemeltetési költség pedig nagyon magas. Új központi buszállomás kialakításával a helyi és a helyközi tömegközlekedési rendszer a jelenleginél jobban összekapcsolható volna.

A városközpont revitalizáció I. és II/1. ütemeinek (a Főtér és a Főutca egy részének) elkészültével, illetve a vasútállomás és környékének fejlesztésével e területek megújultak, felértékelődtek. A két

fejlesztési terület között azonban, a Csányi körút és a vasút közötti terület rész megújulása (a Főutca-Főtér program következő II/2. ütemében) még várat magára. A fejlesztéssel szorosan összefügg – és ezzel egyidejűleg megtörténhet – több fejlesztés is:

- buszpályaudvar áthelyezése
- Senior tömb rendezése
- Naszály út 2. számú főútba történő bekötése
- rendőrség tömb rendezése.

A városközpont revitalizációhoz köthetően a „Belváros és Múzeumnegyed fejlesztés” projektben tovább kell folytatni a Március 15. téren lévő, túlnyomóan műemléki védettség alatt álló épületek felújítását.

Vác jelenlegi településszerkezete hűen tükrözi és őrzi fejlődésének, szerves növekedésének egyes állomásait. A városfejlesztési koncepcióban megfogalmazott cél a városrészi öntudat, az emberek identitásérzésének az erősítése. Ennek fontos eszköze az alközpontok „főtereinek” kiépítése, hasonlóan a Március 15. térhez és az ahhoz kapcsolódó területekhez. A képviselő-testület hivatalosan is lehatárolta a városrészeket, és kijelölte a központokat. Az első környezetrendezési terv a Kálvin utca és környékének felújítására készült el. A tervezést folytatni kell, illetve el kell kezdeni a megvalósítást is.

Önkormányzati feladat a helyi építészeti és régészeti örökség védelme, felújítása és továbbfejlesztése: a műemlék és helyi védett épületek felújítása vagy ennek támogatása, illetve hasznosítása, a védett szobrok karbantartása, ütemezett restaurálása. Kiemelt cél a várterület fejlesztése, környezetrendezése is.

Kiemelt helyen lévő városi épületegyüttesek várnak felújításra, funkciójuk megtalálására, és ezzel szintén foglalkozni kell a városfejlesztés kapcsán:

- Városháza melletti tömb – irgalmas rendi kórház
- Testvérvárosok háza és piac
- középkori pincék
- Karacs Teréz Kollégium épülete
- börtön tömb
- a volt rendőrség és strand tömbje

A várterület fejlesztésével szorosan összefügg a vár alatti térség, a Duna-part fejlesztése is. Ezen belül a déli szakasz (a „Duna-park”) rendezésével mód nyílna a váci Duna-part egy jelentős nagyságú elhanyagolt területének széppé, élhetővé tételére. A leendő park fő egységei: elsődlegesen a ferences templom alatt kialakítandó rendezvényter (a mögöttes terület részleges rendezésével), másodsorban a számos szabadidős létesítményt felfűző déli gyalogostengely, harmadsorban pedig a kettő közt elterülő ligetes zöldfelület. A projekt célja egyrészt ezen térség szerves kapcsolatának megteremtése a természetvédelmi területtel, másrészt olyan közparki funkciók biztosítása a (meglévő bővítéseként), melyek révén a városi zöldfelület jelentősen növelhető.

A „Csónakház” projekt megvalósítása révén pedig új aspektussal bővülnek a lehetőségek: a vízitúrizmusával.

A Duna-park megépítésével párhuzamosan felmerül a Liget tájrehabilitációjának igénye, annál is inkább, mert e terület rekreációs célú látogatása – a közhasználatú zöldfelületi rendeltetéséből adódóan, valamint a Hétkápolna miatt is – igen jelentős.

A város életéhez szervesen hozzátartozik a korzózás. A jelenlegi korzó a város teljes szakaszán továbbvezetendő. A meglévő szakaszon szebb, korszerűbb utcabútorok szükségesek. A kisváci

gyalogosrész kialakítása elodázhatatlan feladat. Kiemelt szempont a stációk (Zenepavilon, Országzászló) rendszerének folytatása.

Kisvácon – kabinok és tusolók telepítésével – szabadstrand alakítható ki.

Érdekes színfoltja lehet a Duna-partnak egy szállodahajó megjelenése csakúgy, mint egy jachtkikötő megépítése.

Vácott jelentős a kavicsbányászat, mellyel összefüggésben a visszamaradó területeken tavak kialakítása történik, melyeknek használati módja városrendezési kérdés. Általában horgászegyesületek működnek e helyeken, de a tavakat rekreációs parkként is hasznosítani lehetne: csónakázási és fürdősi célokra.

Városfejlesztési feladat a meglévő intézmények felújítása, fejlesztése is.

A Madách Imre Művelődési Központ komplett felújítására és a környék rendezésére volna szükség, beleértve az intézmény melletti park megújítását is.

A három váci közgyűjtemény: a Katona Lajos Városi Könyvtár, a Váci Levéltár és a Tragor Ignác Múzeum évek óta közösen vesz részt a város kulturális életében. A könyvtár épülete felújításra szorul, környezete (Lovarda és környéke) pedig további rendezésre vár.

„Barnamezős beruházásban” megoldandó problémák:

- Vágóhíd (lakásépítési területként hasznosítható)
- Forte és Masterpiece (lakásépítési területként hasznosítható) fontos kapcsolódó szempont a Gombás patak rehabilitációja, valamint az ún. ipari gyűjtőút átvezetése a területen vagy amellet)
- Híradás (lakásépítési területként hasznosítható)
- C telep (Logisztikai központ, illetve raktárbázis létesítése a hasznosítás iránya. Jelenleg kusza „bódé város” van a területen. Át kell épülnie, hiszen egyrészt az iskolaváros szomszédságában van, másrészt itt „kezdődik” a város, tehát egyfajta kapuként is funkcionál.)
- GE elhagyott területe.

A Híradó laktanya 28 hektár nagyságú. A hatályos rendezési terv szerint ez a terület a város egyetlen jelentős fejlesztési iránya. A projekt célja: e térség szerves kapcsolatának megteremtése a várossal, egyben az északi városrész közlekedésének megoldása (a rendezési terv szerint). A fejlesztési irány: komplex szociális, kulturális és szolgáltató központ létrehozása.

Nem fejeződött még be az iskolaváros teljes kiépítése; szükséges még ott további területek megszerzése, kisajátítása, ingatlanok vásárlása, kiszolgáló és új létesítmények kialakítása: „iskolaváros kapuja”, versenyuszoda, edzőterem, bolt, posta, stb. Nélkülözhetetlen a térrendezés és fontos feladat a terület szerves kapcsolatának megteremtése a Dunával. Egyelőre nem teljesen megoldott e városrészben a közlekedés: hiányzik a Vác-felső vasúti megálló és emellett célként megjelenik a lágy közlekedési módok (kerékpáros, gyalogos) bekapcsolása.

A régi vásártér egy sűrűn lakott terület közelében van, és a funkciója zavarja a lakók nyugalma. A területből sport- és szabadidőközpont alakul ki. A rendezési terv kijelölte a vásártér új helyét. Ezzel összefüggésben kiemelten fontos kapcsolódó elem volna a külön szintű vasúti-közúti összeköttetés biztosítása.

A város közműellátottsága megfelelő színvonalú. Ezzel együtt is elodázhatatlan az infrastrukturális koncepció elkészítése, melyben kiemelt szerepet kell kapjon a megújuló energiahajtók felhasználási lehetőségeinek vizsgálata.

A panelprogramot az eddiginél intenzívebben kell folytatni. Ennek során – helyzetelemzés céljából – hőfénypépes eljárással át kell vizsgálni az összes panel lakótömböt, illetve fontos tanulmányozni azt is, hol vannak gépészeti problémák. Az össze nem érő módon épült tömböket utcásítani kell, illetve meg kell oldani a garázspróbémát, a zöldterületek fenntartását.

Napjainkban Magyarországon jelentős erdősítési törekvéseket figyelhetünk meg. A kapcsolódó elv szerint: „Ne a város növekedjen az erdőben, hanem az erdő a városban”. A vonatkozó fejlesztési programokban nem csak az erdőkről, hanem a településeken átvezető fasorokról, vasút melletti védősávokról is szó van. Ez a projekt Vácon is sikeresen volna alkalmazható.

Ezzel az üggyel párhuzamosan futhat a zöldprogram, melynek fő összetevői: a városi parkok rekonstrukciója, újak építése (kiemelten az iskolavárosban) és a „Virágos Vác” mozgalom folytatása.

A város területén található turistautak száma igen jelentősnek mondható. Természetesen kiemelt feladat a bakancsos, a kerékpáros, valamint a lovas útvonalak kijelölése, azok folyamatos javítása, infrastruktúrájának fejlesztése. A meglévő tanösvények karbantartása, valamint továbbépítése a város csodálatos természeti környezetének megismerését is szolgálja.

V/2.b. Új célok

1. Élhetőbb város

- az útburkolatok folyamatos karbantartása és aszfaltozása
- az akár magassarkú cipőben, babakocsival és kerekesszékekkel is járható Széchenyi és Görgey utca kialakítása
- a Március 15. téren az Irgalmasrendi kórház melletti terület rendbetétele, a teljes Főter megújítása, élővé tétele
- önkormányzati lakásügynökség létrehozása, helyi bérlet program beindítása (amely segíti az alacsonyabb bérrel rendelkező váciak lakhatását)
- Alsóváros és a Contitech között gyalogosjárda kiépítése
- a piac felújítása és megközelítésének könnyítése
- közvilágítás beállítása az évszakoknak és napszakoknak (sötétedésnek) megfelelően
- a vasútállomásnak és környékének rendbetétele, új parkolóhelyek kialakítása, az állomás előtti és a városban egyéb helyeken lévő körforgalmak használhatóvá tétele
- az Iskolaváros területének rehabilitálása, az iskolaigazgatók bevonásával
- Civil ház létrehozása: a váci civil szervezetek, ifjúsági csoportok, nyugdíjas klubok számára közösségi hely kialakítása
- a Madách Imre Művelődési Központ büféjének a hozzá tartozó kihasználatlan teraszon való kibővítése, vendéglátás céljából
- minden városrészben – az ott lakók bevonásával – Kis Városmközpont kialakítása
- a külterületi gyűjtőutak leaszfaltozása

2. Családbarát város

- minden váci óvodában és bölcsődében tornaszoba kialakítása
- az óvodák, bölcsődek szigetelése, kifestése
- a Deákvári főterei játszótér bővítése, közvilágításának fejlesztése, nyilvános WC kialakítása
- az alsóvárosi, a deákvári és a kisváci játszóterek felújítása
- a Duna-parton játszótér bővítés, és „mezítlábas park” kialakítása
- Deákváron a Lidl áruház mögött játszótér kialakítása, fásítással egybekötve
- Gyógyító Óvoda Program – óvoda az idősoththonban kialakítása
- a Posta park békás kutjának megjavítása, az otllévő játszótér fejlesztése
- hátrányos helyzetű gyermekek számára tanoda működtetése, benne ingyenes nyelvoktatással

- kedvezményes informatika tanfolyam nyugdíjasok számára
- A Városbarát Önkormányzat Program keretében minden évben egy alkalommal a polgármester és a városi képviselők meghívják az újonnan beköltözött családokat, hogy ismerjék meg a Városházán zajló munkát és a dolgozókat, majd egy városnéző programot szerveznek számukra

3. Zöld város

- a Széchenyi utcai japáncseresznye fasor megmentése
- ezer fa telepítése a lakosság által javasolt közterületekre, részben közösségi faültetés keretében
- a Duna-part és a Liget fásítása
- a Liget, a Hétkápolna, a Vásártér és a Rózsapark megújítása a helyi civil szervezetek és a lakosság bevonásával
- az ártéri tanösvény rendbehozatala
- a virágos váci lépcsők és a kiemelt közterületek felvirágozása
- a Duna-parti egybefüggő zöldterület megtartása, rendszeres gondozása
- a Vásártér rehabilitálása, a használaton kívüli terület beültetése fákkal
- „Tiszta levegőt Vácon is!” program kidolgozása és megvalósítása a következő 5 évben (a gyalogos és kerékpáros forgalom feltételeinek kibővítése, és a lakótelepeken több zöld terület kialakítása)

4. Tiszta, rendezett város

- hulladékudvar kialakítása
- szelektív szemétyűjtő edények rendbetétele, új kézi szemetesek kihelyezése a város főbb pontjain
- az útburkolatok javítása, folyamatos kátyúzás
- a Budapesti főút aszfaltozása
- a Zeneiskola előtti kút üzembehelyezése
- az útpadkák rendszeres takarítása
- a civil szemétszedő akciók támogatása az összegyűjtött szemét elszállításával, szükség esetén eszközök kölcsönzésével
- szemétyűjtő „kommandók” szervezése (a külterületen is)
- a meglévő várostakarító akciók kibővítése

5. Sportos város

- szabadstrand fejlesztés Kisvácon és Alsóvároson
- a kerékpárutak rendszeres karbantartása
- a váci tömegsport kiszélesítése és a helyi sportegyesületek támogatása
- a Reménység pálya újjáépítésének segítése
- a váci versenysport egyesületek támogatása, az edzési körülményeik javítása
- a szabadidős sportra alkalmas helyszínek bővítése, fejlesztése
- a meglévő sportrendezvények további támogatása
- nyugdíjas sportprogramok rendszeres szervezése, idősebb váci sportolók bevonásával
- Vác környékén (Börzsöny, Naszály) bakancsos és kerékpáros turizmus, Vác kiindulóponttal és központtal
- a Váci Huszár Bandérium számára közösségi hely kialakítása
- A Duna és a város összekötése, a vízi turizmus fejlesztése: csónakkölcsönzés, a kerékpárutak környékén kiszolgáló egységek, kerékpár tárolók, kölcsönzők létesítésének támogatása, a szabadidős és sárkányhajós evezés, valamint a kisebb vendéglátó egységek működésének segítése (mindezek bérleti díjának bevételeiből az Önkormányzat további fejlesztéseket végezhet a lakosság érdekében)

6. Gazdagabb és egészségesebb város

- vállalkozásbarát Vácot: erős kapcsolati háló kiépítése a versenyszférában, a gazdaságdiplomácia erősítése a meglévő cégekkel
- a tulajdonosokkal közösen, gazdasági fórumokon szervezve: az üres gyárépületekbe új innovációk, programok, új üzleti vállalkozások Vácra költözésének elősegítése
- Babakelengye Program bevezetése minden váci újszülött számára tízezer forint értékben
- az SZTK épületének mielőbbi teljes felújítása, egyeztetve az illetékes vezetőkkel és szervezetekkel, valamint a kórházi parkoló kibővítése
- az idősellátás fejlesztése: nagyobb számú elhelyezés biztosítása a váci idős emberek számára
- szigorított ellenőrzés a hajléktalanszálló környékén: ember utcán nem lakhat, legyen lehetősége egy fűtött szobára, és szociális program az ellátottak számára
- az önkormányzati lakások állagjavítása
- a Szép Váci Házak Alapítvány létrehozása (helyi kurátorok bevonásával) a belváros több régi építésű házának megmentésére, a tulajdonosokkal együttműködve
- az értékvédelmi alap megemlése és széleskörű kiterjesztése a régi váci épületek homlokzatának megújításáért

7. Barokk város

- a Váci Világi Vigalmon – Mária Terézia váci látogatása emlékére – a barokk felvonulás visszaállítása
- a „Barokk belváros és Múzeumnegyed megújítása” turizmusfejlesztési projektek végigvitele helyi szakemberek és civil szervezetek bevonásával, a pályázati forrás költséghatékony felhasználása, átlátható gazdálkodással
- Öttemplom fesztivál Vácon: a Pünkösöd előtti időszakban meghonosítjuk a Győrben már évek óta sikeres háromnapos fesztivált, amelynek fő üzenete a hit és az elfogadás
- a Március 15. tér 10. műemlékház általános információs központtá fejlesztése, a főtéri épületek funkciójának egységesítése
- Mária Terézia váci látogatására emlékezve augusztus utolsó hétvégéjén „Vác, a barokk csoda” címmel rendezvénysorozat és konferenciák szervezése a barokk Vácról és a magyarországi barokk korról
- csatlakozás a nemzetközi Cittaslow (élhető városok szövetsége) 200 várost magában foglaló mozgalomhoz: a helyi értékek védelme, a városi élet minőségének fejlesztése, a polgárok érdekeit szem előtt tartó életkörülmények kialakítása
- pályázatkészítés az Európa Nostra díjra, amellyel Vác felkerülne Európa turista térképére
- a város lakói által is használt egyházi épületek és területek fenntartásának, karbantartásának segítése, szélesebb körű részvétel, közreműködés az egyházi pincék feltárásának előmozdításában

8. Művészetek városa

- a váci fiatal művészcsoporthoz, helyi kulturális egyesületek rendszeres támogatása
- szervezett színházlátogatás nyugdíjasok számára
- a Madách Imre Művelődési Központ felújításának megkezdése
- a Dunakanyar Színház költséghatékony működtetése, a váci színházi kuratori kör kiszélesítése
- a váci művészeti gyűjtemények országos marketingjének erősítése turizmusfejlesztés céljából
- „Itthon vagyok” program bevezetése
- főtéri, önkormányzati épületek kapualjainak nappali megnyitása a turisztikai, kulturális attrakciók számára

- Vácot régiós központtá kell tenni kulturálisan is (pl.: hiánypótló programokkal a környék településein élők számára, hogy erősödjön a városhoz való kapcsolatuk, ami a munkaerő szempontból is fontos)

9. Biztonságosabb város

- a polgárőrség megerősítése; hétvégi és éjszakai járőrszolgálat
- közterület-felügyelet a rendőrség és a polgárőrség közös szervezésében
- új kamerák elhelyezése, bekötése kiemelten a szelektív hulladékszigetek mellett (egész napos közterület-felügyelet, járőrözéssel)
- kapcsolódás a Magyar Aszfalt Kft. okos zebra programjához, amellyel megújíthatjuk a váci gyalogosátkelőket

VI. Összegezés

A 2020–2024-es ciklus akkor sem volna könnyű, ha a gazdálkodás és a jogszabályi környezet semmit sem változna. Azonban most egy jelentős válság jön, mellyel kapcsolatban nem ismerjük sem a visszaesés mértékét, sem az időtartamát; így a következményei jelenleg kiszámíthatatlanok. Nyilvánvaló, hogy a közeljövő legfontosabb önkormányzati feladata a válság helyi szintű kezelése lesz. Ennek során is biztosítani kell a város működését, az alapszolgáltatások viszonylagos stabilitását. Ha pedig – remélhetően mielőbb – véget érnek e „tűzoltási feladatok”, akkor lehet hozzáfogni azon témák megoldásához, melyek a jelen gazdasági programban kerültek rögzítésre.

Az Önkormányzat célja minden esetben a folyamatos és fenntartható fejlődés legyen, melyhez meg kell találnia a szükséges forrásokat. A növekedés igénye mellett rövid- és hosszú távon is maximálisan figyelembe kell venni az egyensúly követelményét. A financiaális elvek mellett azonban a munkánk mottója: *Az önkormányzatiság nem csak a városgazdálkodásról és az igazgatásról szól, hanem az együvé tartozás motorja kell, hogy legyen!*

